

ГОРОХОВ Олексій Миколайович (11. 02. 1927, Москва — 03. 02. 1999, Київ) — скрипаль, педагог, музикознавець. Канд. мистецтвознавства (1956), професор (1974). Заслужений діяч мистецтв УРСР (1982). 1-а премія Міжнар. фестивалю творчої молоді (Прага), 2-а премія Міжнар. конкурсу ім. Й.-С. Баха (Ляйпциг; обидва — 1950). Закін. Моск. консерваторію (1949; викл. Л. Цейтлін) та аспірантуру при ній (1953; кер. А. Ямпольський). 1954–57 — арт. Гастрольбюро СРСР. Від 1957 викладав у Київ. консерваторії (згодом Нац. муз. академія України): від 1974 — проф. Водночас був солістом Всерос. гастрол.-концерт. об'єдн. Г. — один з найвідоміших свого часу виконавців-просвітителів. Виконав. стилю Г. властиві строгий худож. смак, тонке розуміння стилю, драматургії виконуваних творів, виняткове знання можливостей інструмента, витонченість штрихової техніки, виразність кантিলени, багатство темброво-динам. відтінків. Був неперевершеним майстром виконання творів малих форм. Вперше в Україні (1973) і СРСР виконав усі концерти для скрипки з оркестром Н. Паганіні. Партитури концертів № 3–5 відновив по слуху з платівок та зробив їх ред. для камер. оркестру. Написав каденції до всіх концертів, опублікував 4-й концерт у власній ред. Один з небагатьох скрипалів у світі і перший в Україні виконав 24 каприси цього композитора. Г. вперше виконав низку творів укр. композиторів (М. Коляди, А. Штогаренка, В. Кирейка, Г. Жуковського, Ю.

Іщенко та ін.). Здійснив низку транскрипцій (бл. 60) для скрипки. Гастролював у багатьох країнах Європи, Азії і в США. Виступав з диригентами Дж. Джорджеску, Н. Рахліним, К. Сімеоновим, В. Тольбою, В. Гнедашем, В. Кожухарем; виконавцями Е. Гігельсом, З. Долухановою, В. Червовим, Є. Ржановим, С. Сильванським та ін. Автор наук. праць (бл. 100) з актуал. проблем скрипк. педагогіки та виконавства (зокрема «Сконцентрована хрестоматія техніки Н. Паганіні у нотних прикладах», «К вопросу о работе над интонацией скрипача» зберігаються у рукописах). Випустив 6 платівок із записами концертів Н. Паганіні. Має фонд. записи на Укр. радіо. Серед учнів — І. Андрієвський, В. Козін, О. Бучинська, В. Колесник, М. Тененбаум та ін. Г. присвятили свої твори М. Дремлюга, В. Кирейко, А. Штогаренко, Ю. Іщенко.

Рекомендована література

1. Стеценко В. Відродження Паганіні // КіЖ. 1973, 30 серп.;
2. Шурова Н. Бетховенський цикл // Музика. 1981. № 2;
3. Золозова Т. Нові записи «Мелодії» // Там само. 1983. № 1;
4. Юсов С. Видатні викладачі скрипкових класів Київської консерваторії // УМ. 1990. Вип. 25;
5. Казимова Н. Скрипаль, музикант, особистість // Веч. Київ. 2000, 10 лют.;
6. Спренціс О. Горохов – видатний представник української скрипкової школи (творчий портрет) // Наук. вісн. Нац. муз. академії України. Вип. 26. Муз. виконавство. Кн. 9. К., 2003;
7. Андрієвський І. Горохов Олексій Миколайович (1927–1999) – скрипаль, педагог, заслужений діяч мистецтв України, кандидат мистецтвознавства, професор // Там само. Вип. 30. Зі спадщини майстрів. Кн. 1. К., 2003.

О. М. Немкович

Бібліографічний опис:

Горохов Олексій Миколайович / О. М. Немкович // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-31481>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).